

A keresztény hit az egyetlen érvényes és egyetlen Isten által akart vallás

Athanasius Schneider, az astana-i egyházmegye segédpüspöke írása „Az emberi testvériségről...” c. (Abu-Dzabiban aláírt) dokumentummal kapcsolatban.

A Krisztusban való bensőleg természetfölötti fogadott fiúság alkotja az egész isteni kinyilatkoztatás szintézisét. *Isten által fogadott fiúnak lenni* mindig ingyenes kegyelmi ajándék, Isten legfőbb ajándéka az emberiség számára. *Ez azonban csak a Krisztusban való személyes hit és a keresztség felvétele által nyerhető el*, amint az Úr maga tanítja: „*Jézus azt válaszolta: »Bizony, bizony mondom neked: ha valaki nem születik vízből és Szentlélekből, nem mehet be Isten országába. Ami a testből született, az test, és ami a Lélekből született, az lélek. Ne csodálkozz, hogy azt mondtam neked: szükséges felülről megszületnetek.«*” (Jn 3, 5,7).

Az elmúlt évtizedekben gyakran lehetett kijelentéseket hallani – még az egyházi hierarchia bizonyos képviselőitől is – az **anonim keresztényekről** szóló elméletről. Ez az elmélet a következőt állítja: az Egyház küldetése a világban végül is abban áll, hogy ráébresszen arra, hogy minden embernek az üdvössége Krisztusban van és következésként a Krisztusban való fiúvá fogadásban. *Ugyanezen elmélet szerint már minden emberi lény birtokolja az istenfiúságot személyisége mélyén. De az ilyen elmélet közvetlenül ellentmond az isteni kinyilatkoztatásnak*, amint ezt Krisztus tanította, és az apostolok és az Egyház kétezer éven át változatlanul és a kétely árnyéka nélkül továbbadta.

Erik Peterson, az ismert konvertita és exegeta írásában (Az zsidókból és pogányokból álló Egyház, *Die Kirche aus Juden und Heiden*) már régóta (1933) figyelmeztetett az ilyen elmélet veszélyeire, amikor hangsúlyozta, hogy senki sem redukálhatja a keresztény létet („*Christsein*”) a természetes rendre, amelyben a megváltás Jézus Krisztus által megszerzett gyümölcsei be tudódnak minden embernek, mint egy bizonyos fajta örökség, csupán azért, mert minden ember osztozik a megtestesült Igével az emberi természetben. *A fogadott fiúság Krisztusban nem automatikus, azáltal garantált hatás, hogy valaki az emberi fajhoz tartozik.*

Szent Atanáz (v.ö. Oratio contra Arianos II, 59) egy egyszerű, de ugyanakkor találó magyarázatot hagyott ránk az embernek, mint Isten teremtményének természetes állapota és a Krisztusban Isten fiaként létezés dicsősége közti különbségről. Szent Atanáz Szent János evangéliumának szavaiból vezeti le magyarázatát: „*hatalmat adott, hogy Isten gyermekei legyenek; azoknak, akik hisznek az ő nevében, akik nem a vérből, sem a test ösztönéből, sem a férfi akaratóból, hanem Istenből születtek*” (Jn 1 12-13). Szent János a „születtek” szót használja, kifejezve, hogy az ember Isten fiává nem a természet, hanem a fogadott fiúság szerint válik. Ez mutatja Isten szeretetét, hogy aki a teremtőjük, a hit által atyjuk is lesz. Ez történik akkor, amikor az emberek szívükbe fogadják a megtestesült Fiú Lelkét, aki így kiáltozik bennük: Abba, Atya. Szent Atanáz folytatja magyarázatát: *a teremtett létezők, emberek semmilyen más módon nem lehetnek Isten fiai csak a keresztség által, amelyben Isten természetes és igazi Fiának Lelkét kapják.* Pontosan ezért testesült meg Isten, hogy az ember képes legyen Isten fogadott fia lenni, és hogy képes legyen az isteni természetben részesedni. Következésképpen a természet szerint Isten helyes értelemben véve nem atyja minden embernek. *Bármely ember csak akkor lesz képes kiáltani az igazságot: „Abba, Atya”* (Rom 8, 15; Gal 4, 6), *ha elfogadja Krisztust és megkeresztelkedik.*

Az Egyház kezdeteitől fogva jelen van ez a meggyőződés, amint **Tertullianus** tanúsítja: „*Senki sem születik kereszténynek, hanem kereszténnyé lesz*” (Apol. 18, 5). Karthágói **Szent Ciprián** találóan fogalmazta meg ezt az igazságot: „*Annak nem lehet Isten az Atyja, akinek az Egyház nem az anyja*” (De unit. 6).

A mai Egyház legsürgetőbb feladata, hogy azt a változást mozdítsa elő, amely a lelki „klimával” és lelki „migrációval” kapcsolatos, tudniillik hogy a Jézus Krisztusban való hit elvesztése, Krisztus királyságának elvetése átváltozzon a Jézus Krisztusban való kifejezett

hitté, királyságának elfogadásává, és hogy az emberek a hitetlenség lelki rabszolgaságának nyomorúságából Isten fiainak boldogságára, a bűnös életből a megszentelő kegyelemre jussanak.

A kereszténység az egyetlen Isten által akart vallás. Ezért a kereszténység soha sem helyezhető más vallások mellé, mintegy kiegészítésként. Aki azt mondja, hogy a vallások különbözősége Isten akarata, megsérti az isteni kinyilatkoztatás igazságát, amint ezt tévedhetetlenül állítja a Tízparancsolat első parancsa. Krisztus szerint a benne és isteni tanításában való hitnek le kell cserélnie az összes vallást, jóllehet ennek nem erővel, hanem szerető meggyőzéssel kell történnie, amint ezt Krisztus Király ünnepének reggeli dicsérete himnuszában mondja: „Non Ille regnat cladibus, non vi metuque subdidit: alto levatus stipite, amore traxit omnia” („Nem kard, erő vagy félelem veti alá a népeket, hanem magasba emelve a kereszten Ő szeretettel vonz mindent magához”).

Csak egy út van Istenhez, és ez Jézus Krisztus, mert Ő maga mondta: „*Én vagyok az Út*” (Jn 14, 6). Csak egy igazság van, és ez Jézus Krisztus, mert Ő maga mondta: „*Én vagyok az Igazság*” (Jn 14, 6). Csak egyetlen természetfölötti élete van a léleknek, és ez Jézus Krisztus, mert Ő maga mondta: „*Én vagyok az Élet*” (Jn 14, 6).

Isten megtestesült Fia tanította, hogy a benne való hiten kívül nem lehet igaz, Istennek tetsző vallás: „*Én vagyok az ajtó: aki rajtam keresztül megy be, üdvözülni fog*” (Jn 10,9). Isten minden embernek megparancsolta kivétel nélkül: „*Ez az én szeretett Fiam, őt hallgassátok*” (Mk 9, 7). Isten nem azt mondta: „Hallgathatjátok Fiamat és hallgathattok más vallásalapítókat, mert az az akaratom, hogy különböző vallások legyenek”. Isten megtiltotta nekünk, hogy elismerjük más istenek vallásának legitim voltát: „*Rajtam kívül más istened ne legyen!*” (Kiv 20, 3) és „*Ne húzzatok egy igát a hitetlenekkel! Mert mi köze az igaz voltoknak a gonoszokhoz? Vagy milyen közösség van a világosság és a sötétség között? Hogyan egyezne ki Krisztus Béliállal? Vagy mi köze a hívőnek a hitetlenhez? Hogyan fér össze Isten temploma a bálványokkal?*” (2 Kor 6 14-16).

Ha más vallások hasonló módon megfelelnek Isten akaratának, nem lett volna Mózes idejében Isten által elítélve az Aranyborjú (v.ö. Kiv 32,4-20); így a keresztények büntetlenül tisztelhetnék ma az új Aranyborjút, minthogy minden vallás ezen elmélet szerint Istennek tetsző utakon jár.

Isten az apostoloknak és rajtuk keresztül az Egyháznak ünnepélyes parancsot adott, hogy tanítsanak meg minden népet s minden vallás követőjét az egyetlen igaz hitre, megtanítva őket az összes isteni parancs megtartására, és hogy megkereszteljék őket (v.ö. Mt 28,19-20). *Az apostolok és az első pápa, Szent Péter Apostol igehirdetésétől kezdve az Egyház mindig hirdette, hogy nincs üdvösség más névben, azaz más hitben az ég alatt, ami által az ember megmenekülhet, csak a Jézus Krisztus Nevében és a benne való hitben (v.ö. ApCsel 4, 12).*

Szent Ágoston szavaival az Egyház minden időkből tanította: „*A keresztény vallás az egyetlen olyan vallás, amelyben jelen van a lélek üdvösségének egyetlen útja; mert ezt az utat kivéve, senki sem üdvözülhet. Ez egy fajta királyi út, amely egyedül vezet abba a királyságba, amely nem inog meg, mint minden ideiglenes méltóság, hanem egyedül áll szilárdan, örök alapokon.*” (De civitate Dei 10, 32, 1).

A nagy pápa, **XIII. Leó** következő szavai tanúskodnak a Tanítóhivatal minden időkre szóló ugyanazon, nem változó tanításáról: „*Az a nézet, hogy minden vallás egyforma, arra irányul, hogy a vallás minden formáját lerombolja, különösen a katolikus vallást, amely az egyetlen igaz vallás lévén, nagy jogtalanság nélkül nem tekinthető egyszerűen egyenlőnek más vallásokkal*” (Humanum genus enciklika 16.).

Az újabb időkben a Tanítóhivatal lényegében ugyanazt a nem változó tanítást terjesztette elő a Dominus Jesus dokumentumban (2000 augusztus 6). Ebből idézzük a következő fontos kijelentéseket:

„...gyakran azonosítják a teológiai hitet – mely a Szentháromság egy Istentől kapott kinyilatkoztatott igazság elfogadása – és a többi vallásban élő meggyőződést, mely vallásos tapasztalat az abszolút igazság keresése közben, és nincs meg benne a kinyilatkoztató Isten elfogadása. Ez egyik alapja azon irányzatoknak, melyek csökkentik, olykor megszüntetik a különbséget a kereszténység és a többi vallás között“ (7). „Ellenkeznek tehát a keresztény és katolikus hittel azok a megoldási kísérletek, melyek Isten üdvözítő tevékenységét Krisztus egyetlen közvetítésének mellőzésével tételezik föl” (14). „Nemritkán javasolják, hogy kerülni kell a teológiában az olyan kifejezéseket, mint „egyetlenség”, „egyetemesség”, „abszolút”, mert ezek használata eltúlozva hangsúlyozza Jézus Krisztus üdvöt hozó eseményének jelentőségét és értékét a többi vallással szemben. Valójában azonban e kifejezések egyszerűen a kinyilatkoztatott igazsághoz való hűséget fejezik ki, mert a hit forrásaiból származnak” (15). „...nyilvánvaló, hogy ellenkezne a katolikus hittel, ha az Egyházat pusztán úgy tekintenék, mint az üdvösség egyik útját a többi vallás mellett, melyek mintegy kiegészítik az Egyházat, sőt lényegében egyenrangúak vele, s együtt irányulnak Isten eszkatologikus országa felé” (21). „az Egyház ... radikálisan kizárja azt az indifferens felfogást, melyet vallási relativizmus hat át és arra a vélekedésre vezet, hogy ‘az egyik vallás annyit ér, mint a másik’ (Szent II János Pál Redemptoris missio 36)” (22).

Az apostolok és a számtalan keresztény vértanú, főleg az első három századból, megkímélhették volna magukat a vértanúságtól, ha ezt mondták volna: „a pogány vallás és imádás egy út, amely ugyanúgy megfelel Isten akaratának”. Például nem lett volna keresztény Franciaország, az „Egyház legidősebb lánya”, ha **Szent Remig** ezt mondta volna Clodvignak, a francia királynak: „Ne vesd meg a pogány vallás, amelyet eddig gyakoroltál, most imádd Krisztust, akit eddig üldöztél”. A szent püspök valójában másként beszélt, bár igen „durva” módon: „*Imádd, amit elégettél, és égesd el, amit imádtál!*”

Igazi egyetemes testvériség csak Krisztusban lehet, tudniillik megkeresztelt személyek között. Isten fiainak teljes dicsősége csak a mennyben, Isten boldogító színről-színről látásában lesz elérhető, amint a Szentírás tanítja: „*Nézzétek, mekkora szeretetet tanúsított irántunk az Atya, hogy Isten gyermekeinek neveznek, és azok is vagyunk! Azért nem ismer minket a világ, mert őt sem ismeri. Szeretteim, most Isten gyermekei vagyunk, de még nem lett nyilvánvaló, hogy mik leszünk. Tudjuk azonban, hogy amikor meg fog jelenni, hasonlók leszünk hozzá, mert látni fogjuk őt, amint van*” (Jn 1, 1-3).

Minthogy Isten megtestesült Fia az emberiség egyetlen üdvözítője, *semmilyen tekintélynek a földön – még az Egyházban a legmagasabb tekintélynek – sincs joga arra, hogy felmentsen más vallású embereket a Krisztusban való kifejezett hit alól annak biztosításával, hogy a különböző vallások mint ilyenek Isten által akart dolgok.* Minthogy Isten ujjá által írottak a maguk kristálytisztta jelentésükben, eltörölhetetlenül megmaradnak Isten Fiának szavai: „*Aki hisz benne, az nem esik ítélet alá, de aki nem hisz, az már ítélet alá esett, mert nem hitt az Isten egyszülött Fia nevében*” (Jn 3, 18). Ez az igazság érvényes volt máig minden keresztény generáció számára és érvényes marad az idők végezetéig tekintet nélkül arra a tényre, hogy Egyházunkban egyes emberek ezekben az annyira állhatatlan, gyáva, szenzációhajhászó és konformista időkben nyilvánvaló megfogalmazásával ellentétes értelemben újra értelmezik ezt az igazságot, „úgy adva el” ezt, mint a tanfejlődés folytonosságát.

A keresztény hiten kívül más vallás nem lehet igaz és Isten által akart, mert az Isten kifejezett akarata, hogy az emberek higgyenek Fiában: „Mert Atyám akarata az, hogy mindenkinek, aki látja a Fiút és hisz benne, örök élete legyen; és én feltámasztom őt az utolsó napon” (Jn 6,40). A keresztény hiten kívül más vallás nem képes közölni a természetfölötti életet: „Az örök élet pedig az, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és akit küldtél, Jézus Krisztust” (Jn 17, 3).

(Forrás: <http://www.matthaios.hu>.)
(Tengernek Csillaga, XXIV/2.)